

Werken aan diversiteit, gelijke kansen en taalbeleid in het hoger onderwijs

Een procesmatige aanpak in de hoop
op duurzame resultaten

18 mei 2011

Oriëntatie op divers talent in de lerarenopleiding

1.

Context

NOvELLE

- NOvELLE: **N**etwerk voor **O**ntwikkeling **v**an **E**xpertise voor de **L**imburgse **L**erarenopleidingen
 - 8 partners: UHasselt, XIOS, PHL, KHLim, CVO STEP, CVO De Oranjerie, CVO LimLo, CVO Lino
 - projectgroepen
 - www.novelle.be

NOvELLE projectgroep 3

Wie?

Projectgroep 3: Diversiteit, gelijke kansen en taalbeleid in de lerarenopleiding

- Tim Christiaens (CVO De Oranjerie)
- Ingrid Heps (XIOS) (promotor)
- Hilde Imberechts (XIOS)
- Griet Liebens (KHLim) (co-promotor)
- Nathalie Peeters (PHL)

Voorheen ook:

- Riet Jeurissen (XIOS)
- Tine Bos (CVO De Oranjerie)
- Mia Goossens (BEO)
- Reina Geens (CVO STEP)
- Geert Vanduffel (PHL)
- Veerle Schuyten (KHLim)
- Lieve Aerts (PHL)
- Ingrid Vanderveken (BEO)

NOvELLE projectgroep 3

Opdracht?

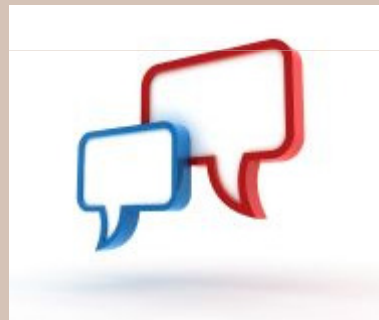
- Verzamelen van goede praktijkvoorbeelden
- Identificatie van kritische succesfactoren
- Digitale uitwisseling
- Disseminatie

NOvELLE projectgroep 3

Afgelegde weg?

- Kritische succesfactoren vanuit recent onderzoek
- Samengebracht in een duurzaam diversiteitskader
- Met illustraties van goede praktijkvoorbeelden
- En een methodiek om aan de slag te gaan
- Integratie met talenbeleid (vanaf sept. 2009)

Het is de verantwoordelijkheid van een samenleving om voorwaarden te creëren waarin elk individu een volwaardige positie kan innemen.

Het is de verantwoordelijkheid van elk individu om in de samenleving waarin hij/zij leeft een volwaardige positie in te nemen.

Wat is diversiteit?

- Geen statische opvatting van diversiteit, maar een **interactieve** opvatting van **diversiteit**:
 - een proces van betekenis geven betekenis krijgen, telkens weer.
 - interactie tussen individuen en gemeenschap, de cultuur en de traditie.

Missie

Drie doelen, 3 opgaven:

1. Leren omgaan met diversiteit: een basiscompetentie.
2. Onderwijs als middel tot werken aan de realisatie van gelijke kansen.
3. Hoe? Door het versterken van talenten van alle betrokkenen, ongeacht hun herkomst, status of onderwijsniveau.

2.

Het diversiteitskader

Doelstellingen van het diversiteitskader

- Een basis voor het opzetten/verder uitwerken van een diversiteitsbeleid
- Instrument om eigen initiatieven m.b.t. diversiteit in kaart te brengen; sterkte/zwakte-analyse te maken; prioriteiten te kiezen; acties op te stellen; ...
- Ter ondersteuning van de kwaliteitszorg en borging mbt diversiteit en taalbeleid
- Instrument om zelfreflectie, dialoog, uitwisseling, ... op gang te brengen
- Bronnenmateriaal ter inspiratie met verwijzingen naar projecten en materialen

Het kader: 8 terreinen

Initiatieven

0. context

1. op niveau van de instelling

2. m.b.t. gegevensverzameling

3. rond de instroom

4. bij de instap

5. ter bevordering van de doorstroom

6. i.v.m. curriculumontwikkeling

7. bij de uitstroom

0. De context

1. Initiatieven op niveau van de instelling

- Visie op diversiteit en taalbeleid
- Strategisch plan
- Interne werking rond diversiteit en taalbeleid
- Diversiteit en taalbeleid in personeelsbeleid
- Professionalisering rond diversiteit
- Samenwerking met externe partners rond diversiteit

Een taalbeleid en een diversiteitsbeleid
zijn enkel mogelijk als je voldoende
kansengroepen hebt op school.

2. Gegevensverzameling

- Instroom
- Doorstroom
- Uitstroom

3. Initiatieven rond de instroom

- Rekrutering van doelgroepstudenten

Screenen en remediëren zijn
de twee kernwoorden van een
goed taalbeleid.

4. Initiatieven bij de instap

- Beginassessment
 - Studie- of leervaardigheden
 - Taalvaardigheid
 - Vakgebonden kennis, vaardigheden, competenties
- Ondersteuningsinitiatieven bij de opstap, voorafgaand aan de opleiding

Werken aan taalvaardigheid
=
vergroten van leercapaciteit

5. Begeleiding van studenten in doorstroom

- Taalondersteunende maatregelen
- Studie- en studentenbegeleiding
- Persoonlijke ondersteuning van de studenten
- Initiatieven ter bevordering van de sociale en academische integratie van doelgroepstudenten
- Werken aan diversiteit in de schoolorganisatie, zoals
 - Studentenparticipatie
 - Studietrajectbegeleiding
 - Beschikbaarheid van faciliteiten in het studielandschap

6. Initiatieven m.b.t. curriculumontwikkeling

- Diversiteitscompetenties in het curriculum
- Taalontwikkend lesgeven
- In de taalvakken werken aan diversiteits- en taalcompetenties
- Werkvormen en methodieken die diversiteit in het leren ondersteunen
- Pedagogiek van de excellentie: accent op talentontwikkeling

7. Initiatieven bij de uitstroom

- Sollicitatietrainingen
- Sensibiliseren van het werkveld m.b.t. diversiteit
- Begeleiden van studenten in het zelf opbouwen van netwerken in de beroepspraktijk

3.

Vormingsdriedaagse Diversiteit in Beweging!

Vormingsdriedaagse Diversiteit in Beweging! doelstellingen

- Wat de startpositie van een opleiding ook is: dynamiek op gang brengen/houden: Diversiteit in beweging!
- Instellingen/opleidingen aan de slag met het kader en de methodieken: het kader werd door 17 teams ingevuld en op blackboard gedeeld
- Uitwisseling en samenwerking over de instellingen heen, via methodieken vanuit Appreciative Inquiry
- Taalontwikkellend onderwijs als wezenlijke component van diversiteitsbeleid

Uit de ingevulde kaders bleek:

- Integratie van diversiteitsbeleid en taalbeleid is moeilijk, en taalbeleid zit in de lift
- Discrepantie geschreven visie – realiteit
- Verschillen GLO's - SLO's (CVO's)
- Verschil in teneur:
 - Zichzelf presenteren
 - Gebruiken als werkdocument (met aandachtspunten, geplande acties, ...) → diversiteit in beweging!

Uit de ingevulde kaders bleek

- Er gebeuren heel wat mooie dingen, projecten, ...!! Vbn:
 - Tutor-duo's, peer assisted learning, co-teaching,...
 - Kernreflectie, ontwikkelingsportfolio, ...
 - Coöperatief leren
 - Deeltijdse trajecten, vertragingstrajecten, ...
 - Studietoelating via leergroepen e.a.

De uitzonderlijke openheid bij het uitwisselen van ervaringen werkte inspirerend.

Beleving van het projectteam

- Werken in een expertisenetwerk:
van 'concurrenten' tot partners
een verrijking door diversiteit
- Sterke dynamiek op gang gebracht binnen de opleidingen en over de instellingen heen, d.m.v. instrument en methodieken
- De veelheid van bestaande acties en projecten kaderen in een omvattend, duurzaam geheel
- Bereidheid en engagement om over de instellingen heen, te groeien, te delen, samen te zoeken, ... wat betreft de diversiteitswerking
- Zoeken naar een evenwichtige verhouding tussen taalbeleid en diversiteitsbeleid: ondersteunend en toch onderscheiden

Indrukken ...

Dag 1

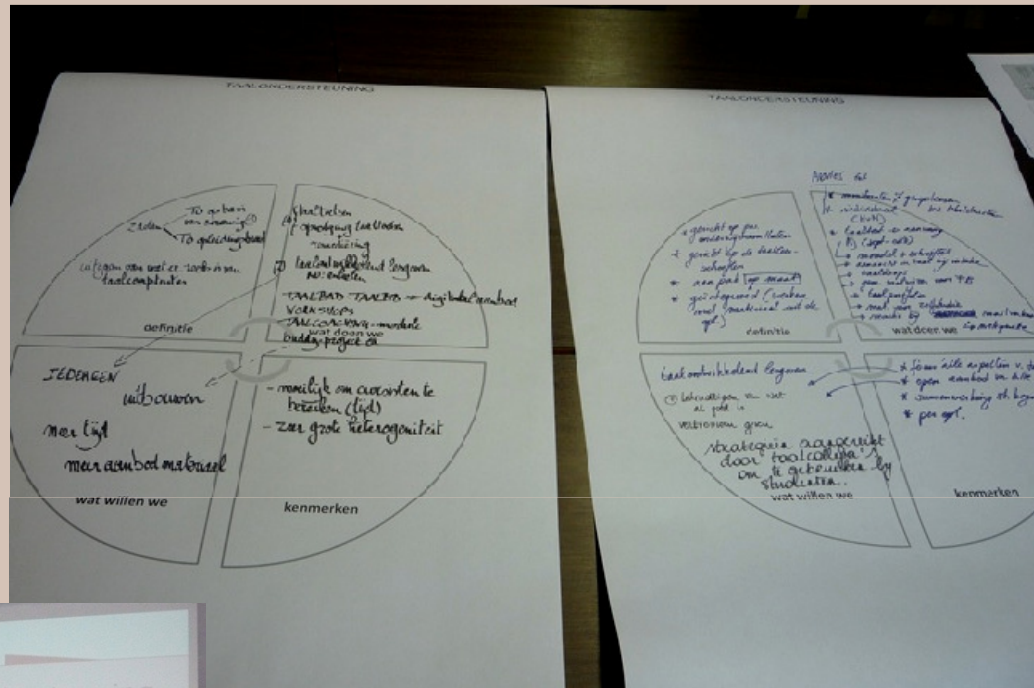

novelle

Dag 2

Dag 3

4.

Om mee te nemen...

Welk goed idee neem je mee?

Bedankt

Reacties steeds welkom via

Ingrid.Heps@xios.be (promotor)

Griet.Liebens@khlime.be (co-promotor)